

Darinka
HUDIN

ŽIVOT, VIZIJE I MOGUĆNOSTI DRUGE GENERACIJE U AUSTRIJI

Terrain drugs present
Australia, a day or two
ago, to those new
Territory, and
so I have
seen them
more closely
than ever
before,
and give some information
that may help
those interested
from time to time.

Upravljački odbor na kojem su bili: Hrvatska katolička misija (osnovana 1967. u Londonu), Britansko-katolička udruženje (postoje od 1974. do oko 1980.), koji je okupljalo engleze i hrvate iz cijelog svijeta i koji su redali *BL Review* na engleskom jeziku, i sklop na temu hrvatske kulture. Tijekom ove godine udruga je postepeno umirjena, ali za vodio bez zabilježenih aktivnosti. Međutim časopis *Nova Hrvatska* uključuje je u Englesku do poje nekoliko godina, a postojele su i neke kulturno-umjetničke kao i političke organizacije i stranke koje su također u velikoj mjeri presegrenute.

Najveći problem hrvatske dijasporе u Velikoj Britaniji je razpoznavanje s matičnom zemljom, a tome je donekle utrošak i veliki broj hrvatskih emigranata u Velikoj Britaniji, pa su uključujući i hrvatske dijasporne organizacije, uvećale svoju hrvatsku identitetnost, ali i uvelike povećale broj hrvatskih jezika. Švaki postupak uključujući i obrazovanje, poslovnu aktivnost, političku aktivnost, umjetničku, umjetnikom odnosno umjetnikom, ali i kulturno-komunikacijske i re-

DRUGE GENERACIJE
U AUSTRIJI
IMOGUĆNOSTI

lacione aktivnosti, je učinio skoro potrebno da se svaki taj projekt provodi u sklopu konflikta s mojim roditeljima koji su u Hrvatsku, pa tako, moja nisam ispunila vezu s domovinom, ali ne učest, mog takođe biti karakterističan za druge generacije dijasporе u Velikoj Britaniji.

Pozivam sve da se pridruže poziciji s Hrvatskim međunarodnim forumom u Londonu u kojoj bi se predstavili programi za pripremanje dijasporne u Velikoj Britaniji, a temelj bi bio učenje hrvatskog jezika i osnaživanje s hrvatskom kulturom i tradicijama. Jako od tehnoloških područja takvog projekta je već spomenuta malobrojna Hrvatska Velika Britaniji, i njihova doprinosenja na području svake zemlje.

Pozivam sve da se svaki hrvatski mladič Hrvata u zadnjih nekoliko godina usputstvo hrvatsku i svjetsku kultu, najvećim dijelom, u ospadarskim redima, ali je moguće što je istodobno u hrvatska stigla i veoma broj mladih ljudi, posebno mladih mladih Hrvata koji žive u svijetu osim poslova razvoja hrvatske. Oni ne se smatraju učenjem neka zemlja mera se, nego onko vrijeme u njih dođe i u tom procesu razmjenjuju svijet i svijet, a učitaju i učitaju jednemu i drugome i doprinose razvoju svoga i drugog.

Ma točnije, poričuće je reći da je vrlo jasno da hrvatska dijaspora ima puno potencijala, među ostalim i u svojim jedinicama kojima spomenuti i obrazovani, a moja i moji – poromak i sestra i braća koji ovaj zemlji od svca želimo pomoci.

ili toliko lica, koima su hrvatski doseljenici uključeni u život austrijske društvene i kulturne povijesti. Uz to, u Hrvatskoj je također prisutan i drugi hrvatski ustroj, koji je uključen u život austrijske društvene i kulturne povijesti. To je hrvatska emigracija u Austriji, koja je uključena u život austrijske društvene i kulturne povijesti.

Termin *druga generacija* odnosi se na osobe koje su rođene u Austriji, a čiji su roditelji doselili iz Hrvatske. To znači da se ovo izlaganje neće odnositi na one Hrvate čiji preci su iz Hrvatske, ali već više od tri generacije žive u Austriji i neće se odnositi na gradišćanske Hrvate. Roditelji te druge generacije doselili su u Austriju iz ekonomskih razloga i samo na *privremeni rad*. I nakon 20 godina provedenih u Austriji oni žive istim načinom, planiraju vratiti se u domovinu da bi tamo osnovali svoje obitelji i također planiraju mirovinu i starost proživjeti u Hrvatskoj. Ne postoji točna statistika broja Hrvata u Austriji, ali postoji procjene našeg konzulata, hrvatskih katoličkih misija, socijalnih ureda *Caritasa* te podaci austrijskog središnjeg statističkog zavoda i servisa tržišta rada koji govore o broju između 80.000 i 100.000 Hrvata na području Austrije.

Druga generacija Hrvata školovala se u Austriji i učila njemački jezik. Kod kuće se govorilo hrvatskim jezikom, no uglavnom narječjem pojedinih sela ili pokrajina. I taj se običaj tijekom vremena izgubio zbog straha od usporavanja napredovanja djece u učenju njemačkog jezika. Djeca druge generacije odrasla su pretežno bez roditelja jer su njihovi roditelji došli u Austriju da bi zaradili što više u što kraćem vremenu. Roditelji djece druge generacije stekli su radne nавike ne poštujući potrebu za slobodnim vremenom i njegovanjem obitelji. Radili su u smjenama, a djeca bi jedan tjedan vidjela samo majku pa sljedeći tjedan samo oca. Stoga se može reći da zajednički roditeljski odgoj nije postojao.

Osobe koje su došle u Austriju na *privremeni rad*, nisu bile obrazovane i zauzele su najniži položaj na austrijskoj društvenoj ljestvici.

Djeca druge generacije su tijekom vremena zaboravljala svoj materinski jezik i može se reći da je njemački postao jezik na kojem razmišljaju.

Nakon što su su roditelji doseljeni iz Hrvatske shvatili da njihov život nije u skladu s njihovim očekivanjima, počeli

su svoje vizije prenositi na djecu. Budući da su sami došli kako bi što više zaradili u Austriji i riješili stambeno pitanje u domovini, pokušali su takav način života prenijeti na drugu generaciju. U razmišljanju roditelja nije bilo presudno steći znanje, već je postalo bitno da se i dijete što prije uspije zaposliti i pridonesi obiteljskom prihodu ili da bar ne bude novčano opterećenje, jer su roditelji bili naučeni svu zaradu upućivati u domovinu. Pripadnici druge generacije nisu se složili s takvim životnim planovima, ali ipak nisu uspjeli nadoknaditi propušteno u prijašnjim godinama, tj. mogućnost školovanja i stjecanja visoke naobrazbe. Pripadnici druge generacije stoga su smatrali da su njihovi roditelji cijeli život težili nekom imaginarnom životu u nekoj imaginarnoj domovini, jer za one koji su odrasli u iseljeništvu Hrvatska nije prvenstvena domovina, poglavito ako se ne znaju služiti hrvatskim jezikom. Zbog svega navedenog došlo je do stvaranja razlika u životnim pogledima roditelja i djece druge generacije. Dopunska nastava na hrvatskom jeziku nije značajno uspjela pomoći u održanju nacionalnog identiteta, već su odreden uspjeh u tome imale jedino hrvatske misije. Posljedica svega bila je da su roditelji uglavnom izgubili utjecaj na svoju djecu koja smatraju Austriju svojom domovinom.

»U mom srcu žive dvije duše«, izreka je jedne osobe iz te druge generacije. »Rodjen sam ovdje, stekao sam prijateljstva i životne navike u Austriji, dok mi roditelji neprekidno govore o nekoj divnoj i prekrasnoj Hrvatskoj. Volim otići u Hrvatsku, ali ne znam je li Hrvatska moja domovina.«

Dapače, drugi naraštaj u Austriji imao je sve pogodnosti školovanja i pohadanja viših škola, pa i sveučilišta, ali je pripadnicima tog naraštaja nedostojalo ambicioznosti i motivacije koje obilježavaju sredinu u kojoj su odrasli.

Današnja situacija je takva da većina pripadnika druge generacije ima završen zanat i radi niskokvalificirane poslove. Njihov položaj se dodatno komplicira jer je problem stranih radnika u Europi postao evidentan radi pomanjkanja posla. Budući da je nacionalna tradicija pojedinih država u Europi istaknuta, svi koji su pripadnici druge nacije, smatraju se strancima ili pak *drugom klasom*. Drugi naraštaj hrvatskih iseljenika pokušava izbjegći te poteškoće negiranjem svojeg potomstva i postoje slučajevi mijenjanja prezimena i imena jer ona otkrivaju neaustrijsko podrijetlo. Stranci u Austriji postali su teniska loptica svakodnevne politike i sve teže je ostvariti napredak u životu kao stranac, jedina kompromisna mogućnost koju Austrija pruža je asimilacija i integracija. Integracija u austrijsko društvo potpuno je razumljiva, čak i ako se ne planira trajan ostanak u Austriji, dok je asimilacija opasna i u konačnici znači zaboravljanje hrvatskih korijena.

Pripadnici druge generacije počeli su u prvo vrijeme pokazivati tendenciju podjele na dvije skupine: one koji žele zaboraviti svoje korijene i one koji bi se ipak vratili u Hrvatsku. Za skupinu onih koji bi se željeli vratiti, put je trnovit i težak jer nisu imali mogućnost učenja hrvatskog jezika osim razgovora s roditeljima u vlastitom domu. Zbog pomoći toj skupini nužno je prepoznati probleme druge generacije i pokušati ih riješiti. Poticanje motivacije za povratak drugog naraštaja u domovinu bio bi veliki uspjeh.

Prvi korak u napuštanju svojeg identiteta bilo je zaboravljanje hrvatskog jezika, tako da bi učenje hrvatskog jezika trebalo biti temelj za izgradnju programa oko povratka drugog naraštaja budući da jezike koje su naučili u iseljeništvu mogu već sada uložiti u Hrvatskoj kao humani kapital.

Ne smije se dopustiti da čitava jedna generacija bude izgubljena radi nemara da se na tom području nešto učini, budući da se dosta generacija već izgubilo tijekom prethodnih stotinu godina. Motiviranje mladih ljudi na povratak i izgradnja zajedničke budućnosti veliki je izazov za mladu državu kao što je Hrvatska. No, ipak ne bi trebalo dopustiti da mladi pitaju što im Hrvatska pruža, već bi se sami morali zapitati što mogu svojoj državi i domovini ponuditi.